

MAGYARÁG

VII. No. 63
1938. Mar. 5

1 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:

Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL

Az „Oeuvre” szerint

Hitler újabb ultimátumot intéz Ausztriához

Mussolini nem akarja nyilvánosságra hozni a német-olasz katonai szerződést

Páris, márc. 3. Az „Oeuvre” azt írja, hogy az összes berlini diplomaták meg vannak győződve róla, hogy Németország közelebből új lépést tervez Ausztria ellen. Hitler kancellár már ebben a tekintetben meg is hozta határozatát s az egy vagy két hét alatt meg is valósul. Ausztria ultimátumát kap és Göring marsall beszéde nem más, mint Ausztriahoz intézett figyelmeztetés s a kétségtelenül újabb ausztriai zavargások fogják követni.

Az „Oeuvre” azt írja, hogy Hitler arra kérte az olasz kormányt: hozza nyilvánosságra a német-olasz titkos katonai szerződést. Mussolini azonban nem járult hozzá Hitler kérésének teljesítéséhez, mert nem akarja, hogy Franciaország és Anglia megtudják — mennyire van kötve Olaszország Németországhoz.

A lap hozzáfűzi, hogy az olasz-német katonai szövetségéről még Mussolini szeptemberi berlini látogatása során tárgyaltak. Mussolini hazatérése után Fritsch vezéreztetés ment Rómába, hogy a szerződés feltételeit megállapítsa. Fritsch azonban kedvezőtlen jelentést küldött Berlinbe.

Fritsch kegyvesztettségének egyik oka éppen az volt, hogy nem akarta hivatalosan bejelenteni az Olaszországgal való szövetséget.

Keitel és Branchitsch tábornokok azonban elfogadták a szövetséget.

Az „Oeuvre” hozzáteszi, — hogy Mussolininek jelentős része van a február 4-i események felidőzésében és a Duce személyes befolyásának tulajdonítható, hogy Fritsch helyére Keith került.

A „Daily Herald” című angol lap úgy tudja, hogy Henderson berlini angol nagykövet

valószínűleg rövidesen utasítást kap, figyelmeztesse a német kormányt, hogy Londonban nagyon nyugtalanító hatást váltott ki Göring marsall keddi beszédének az a kitétele, hogy a német légi haderő kész megvédeni a birodalom határain túl lakó tízmillió német jogait. A nagykövet megnyugtató magyarázatot kért erről a kijelentésről. Hasonló eljárás

várható a francia nagykövet és a cseh követ részéről is. A „Daily Telegraph” úgy látja, hogy az angol-német meg egyezés kilátásai nem valami biztatóak. Göring beszéde nem nyújt jó kilátásokat a légi haderő korlátozásáról szóló egyezmény megkötésére, már pedig ez az angol kiengesztelődési terv lényeges része.

Flandin volt francia miniszterelnök a „Temps” munkatársának nyilatkozott a francia-német közeledésről. Nem hiszi, mondotta, hogy újabb háború megoldhatná a két nemzet elmentéit, mivel egyik ország sem tudná elpusztítani a másikat. Így tehát új tárgyalásokba kell bocsátkozni és pedig a lehető leggyorsabban.

Árviz pusztít Hollywoodban

Newyork, március 3. Délkalifornia felett viharos esők tombolnak. Nagy áradás lépett fel mindenütt. Az árvizek folytán számos épület megrongálódott és sokan eltűntek. Az árvíz katasztrófának eddig hat halálos áldozata van. Az áradat elérte Hollywoodot is és Los Angeleszt. A nagy árvíz következtében számos helyen megbénult teljesen a forgalom. Több gyorsvonat a nyílt pályán vesztegel, mert az alámosott vasúti pályatesten nem tud tovább haladni.

Megszüntették az osztrák „kettős állampolgársági” rendszerét

Bécs, márc. 3. A reggeli bécsi lapok közlik, hogy az állampolgársági ügyek rendezését illetően újabb rendetlenséget adnak ki, amely a jövőben

megszünteti az ugynevezett kettős állampolgársági rendszert. Ez a rendelet a Bécsben élő csehszlovákokat érinti közelebből.

A jugoszláv belügyminiszter a kisebbségről

Belgrád, márc. 3. Korosec jugoszláv belügyminiszter nemrégiben nyilatkozott a belpolitikai helyzetről. Utalt arra, hogy a jugoszláv kormány a jövőben együtt akar működni a horvátokkal. Ami a nemzeti kisebbségek jogait illeti, a belügyminiszter kijelentette, hogy a jugoszláv kormány

szigorúan betartja a békeszerződésekből reá háruló összes kötelezettségeket ezen a téren.

Időjárás

Hideg esők, több helyen hószüvedés és havazás.

Porrá égett egy firenzei gyár

Róma, március 3. A firenzei kenderfeldolgozó gyár váratlanul kigyulladt és porrá égett. A kár hétmillió lira.

Világkiállítás -- nincsen sztrájk nélkül

London, március 3. A glasgowi világkiállításon dolgozó asztalos és bádgos munkások sztrájkba léptek.

Amerika nem tart hadgyakorlatot

London, március 3. Az Egyesült Államok Long Island környékén tervezett nagy hadgyakorlatát váratlanul lemondták. A lemondás oka az, hogy meg akarják őrizni a hadsereg titkát, tekintettel a vasárnap Newyorkban leplezett nagyszabású kémkedésre.

Az új nagyszabású ajándék-akciónk 29. szelvénye

A vérző Honkong

Tarthatatlan helyzetben, haláltmegvető bátorsággal harcolnak a kínaiak hazájukért

Londonból jelentik: A japánok fejtartózatlanul nyomulnak Kína belsejébe és már csak idő kérdése, mikor szállják meg mindazokat a részeket, amelyek eddig a nankingi kormány uralma vagy befolyása alatt álltak. A japán hadserők erőltetett menetelése és kiméltelen lendületű támadása arra enged következtetni, hogy a hadvezetőség Kína meghódítását ünnepi ajánlékképpen akarja átnyújtani Nipponnak.

A kínai harctéri táviratok megbízhatóságához sok szó férhet, az azonban tény, hogy a kínai köztársaság leg-

ujabb fővárosának órai megszámláltattak. A kínai hadsereg harci készségéről, erejének aránylagos épségben maradásáról, vagy teljes megsemmisüléséről nincsenek pontos értesüléseink, mert a külföldre került táviratok japáni cenzurán mennek át.

Mindazonáltal már csak napok kérdése, hogy a Hoangko és a Jangcekiang folyamok mentén előretörő japáni csapatok mikor találkoznak? Ha Csangkaisiek meg tudott menieni valamit kevésszámú, de aránylag jól kiképzett és felfegyverzett haderejéből, azokkal csak Kína délnyugati része

felé vonulhat. Meglehet, hogy az eddig ellenséges viszonyban álló cantoni kormány területére kell lépnie. A japánok pedig minden bizonnyal nem állnak meg és tovább folytatják Kína megszállását, amelyet tavaszra, — ha csak közben fegyverletétel nem történik, — be is fejeznek.

Bármiként is formálódjék Kína legnagyobb tragédiájának utolsó felvonása, az eredmény ugyanaz lesz: a Felkelő Nap lobogóját Pekingtől egész Cantonig minden város közepületére kitűzik majd a megszálló hadak.

Megrohanják a Mennyei Birodalmat

A Mennyei Birodalom megrohanása már eddig is tele volt nagy nemzetközi kirobbanások lehetőségével. Sanghái bombázása és főleg az idegen negyed lövetése, valamint az angol követ megsebesítése, — mind olyan veszélyes események voltak, melyek más időben már régen háborúra vezettek volna. Az angol és amerikai kormány szemmel láthatólag eddig megmaradt az erélyes diplomáciai tiltakozás pusztán és nem sokat jelentő tényénél. A kínai földön folyó harcok grafikonja tisztán mutatja, hogy a japánok eleinte nagyon is kerültkék mindazokat a helyeket, ahol idegen hatalmakkal surlódásba kerülhetek volna. A sanghái események azonban mint ha megnövelték volna a japáni hadvezetőség és diplomácia bátorságát. Főleg Anglia lagymatag viselkedése mind merészebb lépésekre buzdította a japáni parancsnokokat s amire Kína megtámadása esetén nem is gondoltak, — a sanghái idegen negyedben szimbolikus parádésfelvonulást tartottak. Minden keletet járt ember tudja, hogy ez mit jelent s az angol kormányt erről nem kell külön felvilágosítani.

A világsajtó a sanghái eseményekben új, általános háború gyuanyagát sejtette. Az érdekelt hatalmak kormányai, úgy látszik, arra az álláspont-ra helyezkedtek, hogy Kína és Japán közötti ellentétbe nyíltan nem szólnak bele. A japánok eddigi felvonulási vonala is mintegy segítette ennek az óvatossági álláspontnak keresztülvételét.

De nemsokára elérkezik az az idő, amikor legalább Anglia kénytelen lesz nyíltan számotvetni az eseményekkel. A japáni csapatok várható benyomulása Kína délnyugati részébe, előbb-utóbb nyílt össze-

ütközésre vezet Anglia és Japán között.

Anglia szerepe Kinában

Nagybritánia még abban az időben, amikor Nippon kétségbeesetten figyelte az európai páncélos hadihajók megjelenését az ázsiai vizeken és Kína még kétezeréves álmát aludta, megszállta a mennyei birodalom három legnagyobb víziútjának torkolatait. A Sikiang deltájánál megvetette lábát a mai Hongkong környékén. A Jangcekiang hajózását és kereskedelmét Sanghájon keresztül ellenőrizte. A Hoangho vagy másként Sárga folyó vízi országutját Weihaiwelnél szállta meg.

Weihaiwei a Santung tartomány ugyanilyen nevű félszigetének északkeleti részén fekszik. Itt a folyó bejáratát elálló szigetek Anglia 1898-ban kibérelte Kínától és az erre vonatkozó szerződés szerint ez azért volt szükséges, hogy „Nagybritániának módot adjanak használható kikötő építésére Észak-Kinában és hogy megvédhesse hajózását a környező tengereken”.

Erről a bérletről a világháborút követő tárgyalásoknál Anglia hajlandóságot mutatott a visszalépésre. 1924-ben kellett volna visszaadni a területet a kínai kormánynak, a melyet azonban Anglia azzal a kifogással tagadott meg, hogy a kínai közállapotok és az egységes vezetés hiánya miatt az leheteetlen. Tehát Weihaiwei öblében még mindig az angolok az urak és a Santung félsziget az egyetlen tengerparti rész Kína végtelen területén, amelyet a japánok eddig nem blokádoztak.

Sokkal komolyabb aggodalom fűződik Hongkonghoz. — Ugyanis Hongkongnak körül-

belül 32 négyzet mérföld területét Kína a nankingi szerződés aláírásakor, majdnem száz évvel ezelőtt, Anglia tulajdonának nyilvánította.

Hongkong tehát angol terület és a bejáratot uraló, körül-

Hongkong -- tarthatatlan

Hongkong helyzete hadászatiilag e pillanatban majdnem tarthatatlan. Anglia legerősebb flottabázisa, Singapore ötnapi hajójárára fekszik Formosa pedig a japánok legelőretoltabb nagy tengerészeti állomása mindössze egy napi járó út. Ha a japán hadsereg épp olyan fejtartózatlanul folytatja útját Kinában, mint eddig tette néhány rövid hét alatt Cantonban lesz és ekkor Hongkong létkérdése teljesen a levegőben lesz.

Amire eddig nem volt példa, Japán eléri az angol birodalom határát és egy 500 milliós országot leigázó győztes hadsereg néz majd farkasszemet, Hongkong alig párezer főre rugó védőrségével. Angliának ekkor választani kell, vajjon simán kivonul-e Kínából és meghátrál Ázsia új ura

WA. *****

Módosítani fogják a külkereskedelmi rendszert

Az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban behatóan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy bár kivitelünk mennyiség szempontjából jól alakul, de nem irányul olyan országok felé, ahonnan nagyobb devizamenynyiséget kapnánk. Ennek tudható be, hogy a Banca Nationala által közölt devizadisponibilitás nem elegendő az importőrök igénylésének fedezésére.

Ezért valószínűnek látszik,

hogy már a legközelebbi jövőben módosítják a külkereskedelmi rendszert úgy a kivitel mint a behozatal szabályozásának szempontjából.

Argetoianu ipar- és kereskedelemügyi miniszter egyébként arra törekszik, hogy tökéletesebbé tegye a kontingentálás rendszerét és automatikussá tegye a kvóták kiosztását és az erről szóló értesítések elküldését.

Ajándék-akciónk szelvénye

29

Kivágandó és összegyűjtendő

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatólapon megjelölt számokat összegyűjti, résztvesz az „Ajándék-akción”

1938. február-március

belül 345 négyzetméternyi sziget rész 1898-tól kezdődőleg, 99 évre jogérvényesen angol bérletnek nyilvánított.

A kínai-japán háborúban nem az volt az aggasztó, hogy Shanghajt félig Nankingot pedig a jelek szerint egészen elpusztították a japánok, hanem az, hogy Formosától nyugatra fekvő apróbb szigetek egy-egy másuttan megszállta a japán flotta és a repülő brigádok serege. Csak egy pillantást kell vetni a térképre és még a laikus is láthatja, hogy a japánok a szárazföld és a tenger felől körül akarják fogni Hongkongot, — Anglia feileg-várát a nagy ázsiai vizeken.

A
4500
az A
Tűz
el. E
és a
köz
roms
csa d
nek
sége
kilom
dillen
colat
hegyl
sabb
gas
hegyl
vulká
Chi
dalmá
spany
ba. T
négyz
hetős
4.507
terre
Föv
712.63
187
köti ö
vel.
Évi
fok Ce
ben je
nak, a
7420
Antofa
értele
mezőga
borterr
A born
lió 78
részen
nyulik,
még m
velve.

A bá
rep jut
zer tor
termel
a világo
termel
Ezen
te 1.80
naserc
73.000
te, ezü
szeken

Riportok messzi országból

CHIILE, AZ ARANY-BÁNYÁK ORSZÁGA

A középiskola alsóbb osztályaiban hagytuk abba a földrajzot. Most megint elő kell venni. Térképet kell olvasnunk s lapoznunk kell a népesedési statisztikában. Hol Mennyi ember lakik?

Aunyt már pontosan tudunk, hogy Középeurópában tulsok ember él. Tulsok ember kiabál össze-vissza s a zene-bona olyan irtózatossá nagy, hogy senki sem érti a saját szavát. Az általános fegyverkezés lármája elnyom minden panaszt s a levegő a hadgyakorlatok löpőfüstjeitől nehéz.

Friss levegőt. Napfényt. S a középeurópai polgár előveszi a világtérképet és új hazát keres magának. Az ujja ebben a pillanatban talán éppen Délamerika egyik pontja, Chile fölé téved.

Akkor hát lássuk Chilit.

1.

A 38-ik szélességi foktól, 4500 kilométer hosszúságban, az Atacam sivatagtól egészen a Tüzföld sziklás hegyeiig terül el. Éghajlata a tropusi meleg és a sarki klíma között változik. Chile hosszú, hegyes háromszög, amelynek hegyes csúcsa délfelé nyúlik. Északon ennek a háromszögnek a szélessége 300 kilométer, délen 175 kilométer. Hosszában a Cordillera de los Andes hegyláncolat vonul rajta végig. E hegyláncolatnak a legmagasabb pontja a 6870 méter magas Ojos del Salado hegy. A hegyláncolatnak több működő vulkánja van.

Chile 1534-ig az inkák birodalmához tartozott, majd a spanyolok kerítették birtokukba. Területe mindössze 741.767 négyzetkilométer, tehát meglehetősen kis terület. Lélekszáma: 4.507.850. Egy négyzetkilométerre 6,1 lélek esik.

Fővárosa Santiago de Chile 712.633 lakossal. A fővárost 187 kilométer hosszú vasút köti össze Valparaíso kikötővel.

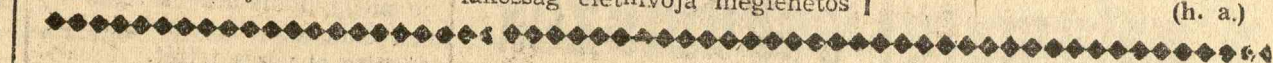
Évi középhőmérséklete 13 fok Celsius. Chile északi felében jelentős aranybányák vannak, amelyeknek évi termelése 7420 kilogramm, Tarapaca, Antofagasta környékén nagy értelepek vannak. Az ország mezőgazdasági zónájában a bortermelés áll az első helyen. A bormennyiség évente 3 millió 78 ezer hektoliter. A déli részen 5.548.000 hektár föld nyúlik, amelynek nagy része még mindig nincsen megművelve.

2.

A bányászatban jelentős szerep jut Chilének. Évente 257 ezer tonna réz termel. A réztermelés terén első helyen áll a világon. Az egész világ réztermelésének 25 százalékát adja. Ezen felül köszénben évente 1.804.000 tonnát termel, a vasérc termelési mennyisége: 973.000, salétrom 528.000 tonna, ezüst 32.750 tonna. Mind-ezeket felül a hegyek mélye

gazdag sóban, kénben és jód-ban.

A mezőgazdasági termények, buza, rozs, kukorica, zab, bab, stb. mennyisége aunyt, hogy nemcsak a belső fogyasztás szükségleteit elégíti ki, hanem még kivitelre is jut.

KI AZ A CEGE MIKLÓS ÉS SIPOS MÁTYÁS?

Ma dönt a törvényszék Kovács Béla -- a volt salontai liberális polgármester -- ügyében, akit a közvagyon hűtlen kezeléséért állítottak a bíróság elé

Ezelőtt egy esztendővel egy több oldalas feljelentés futott be az ügyészséghez, amelyben Sipos Mátyás és Czégé Miklós nevű egyének közpénzek és közvagyon hamis kezeléséért feljelentették Kovács Béla tanárt, aki mint liberális vezérférfi került a liberális rezsim alatt Salonta város élére. Később azután Cetatea Albăba került, ahol most tanároszkodik.

Az ügyészség elrendelte azonnal a bevizsgálást és a tanuk kihallgatása után vádat emelt Kovács Béla ellen, több büncselekmény elkövetése miatt. A feljelentésben több mint tíz vádpont van, ezekből azonban csak mintegy ötöt tart fenn az ügyészség. A nevezetesebb vádpontok során az ügyészség azzal vádolja Kovács Bélát, hogy 40 szekér trágyát szállított a város istállójából a város igazán a szőlőjébe, hűtlenül kezelte a városi malmot, úgy hogy egyetlen lei sem folyt be a város kasszájába. Megállapította az ügyészség, hogy Kovács Béla utazásai során mindig első osztályú egész jegy árát számította fel a városnak, holott sokszor II. osztályon utazott és ezenkívül féljegye volt. Megállapították, hogy egy Szatmári nevű kereskedővel összejárva állítólag fát vitt és lisztet a malomból. Súlyos vádpontként szerepelt az is, hogy

illegálisan alkalmazott több embert, akiket a város pénztárából fizetett.

A feljelentésnek azt a vádpontját, miszerint a salontai liberális klub helyiség összes butorait a város pénzéből vetette meg Kovács -- az ügyész ség nem találta beigazoltnak. A megállapításokon kívül azonban az ügyészség arra az érdekes megállapításra jutott, hogy a

feljelentők: Sipos Mátyás és Czégé Miklós -- nem létező személyek,

így valójában ismeretlenül hát térben rejtőzködő személyek indították meg a lavinát Kovács ellen.

Legérdekesebb azonban, hogy a megye és Salonta városa -- természetesen a liberális rezsim alatt -- nyilatkozatot adtak, hogy Kovács ellen semmiféle követelésük nincsen és nem kérik megbüntetését.

Seyss Inquart mellett fáklyás tüntetést rendeztek a linziek

Bécs, március 2. Linzi jelentés szerint a nemzeti szocialisták vezetőségével hivatalosan közölték, hogy az osztrák kormány nem engedélyezi a városnapra tervezett „német nap” megtartását. A tüntetés tervezői minden módon arra törekednek, hogy ennek az intézkedésnek visszavonását elérjék, fáradozásuk azonban -- előreláthatólag sikertelen marad.

Grácban Seyss Inquart belügyminiszter odaérkezését várják. Seyss Inquart tárgyalni fog a nemzeti szocialista ellenzék vezetőivel. Tegnap este a városban tüntetések voltak. A

tüntetőik Seyss Inquartot éltették. Hír szerint a „német napot” a tilalom ellenére is meg akarják tartani.

Bélyeggyűjtők figyelmébe!

Gyűjtemények kiegészítésére küldök választékfüzetet európai és jobb tengerentúli bélyegekkel. Kérjen próbaküldeményt!

ANTON BARTL
București V. Strada
Olimpului No. 68

GONORRHEA

FOLYÁS, HÓLYAGHURUT,
PROSTATAGYULLADÁS ESETÉN
gyors és tökéletes gyógyulást biztosít a

PAGEOL

A HUGYUTAK LEGHATÁSOSABB FERTŐTLENÍTŐ SZERE MEGLŐZ MINDENMŰ KOMPLIKÁCIÓT MEGSZÜNTETI A FÁJDALMAKAT
/ ORVOSI AKADEMIAI KÖZLÉS /

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

emelkedett. A bérek mindenkori lépést tartanak a közszükségleti cikkek árával.

Eppenugy, mint Argentina és Brazília, Chile is lehetővé teszi, hogy nagyobb bevándorló tömegek találjanak új hazát határain belül.

Ami politikai helyzetét illeti köztársaság. A demokrata szellem érvényesül, amely mindenki számára egyforma jogokat biztosít.

A faji és felekezeti kérdéseket Chilében nem ismerik.

(h. a.)

Útlevel és vizum nélküli különvonat Budapestre!

Indul Oradeáról márc. 15-én délelőtt. Visszatérés Budapestre márc. 20-án este

Résztvételi díj lei: 1.320.- oda-vissza.

Csak egy fényképes személyazonosítást igazoló okmány szükséges.

Jelentkezni lehet a

WAGONS LITS/COOK

menetjegyi irodában
Oradea, Reg. Ferdinand 2. Telefon 146

legkésőbb március 8-án este 7 óráig.

A különvonat utasai Pesten a

METROPOLE-ba szállnak

Rákóczi-út 58. a város szívében.

150 modern szoba 4- pengőtől, teljes penzió 9- pengőtől —
Patináshírű kiváló konyha. Valódi ardeai Flekkenkülönlegessé-
gek. Esténként szegedi Farkas Józsa cigányzenekara, d. u. és
este Virány-jazz. Tánc Perényi Lili énekel.

15 évi fegyházra ítélt a satumarei esküdtszék egy férjgyilkos asszonyt

Satumare, március 3. A satumarei esküdtszék Juhos Margit, a férjgyilkos nepocai asszony ügyének tárgyalásával kezdte meg utolsó ülészeit.

A vádirat szerint az asszony 1937 június 27-én éjszaka öt baltacsapással agyonütötte férjét, Mátyás Bertalant, majd a holttestet elföldelte házuk ud-

varán. Amikor a rokonok és ismerősök érdeklődtek férje hollétéről, azt válaszolta, maga sem tudja, hova tűnt el az ura. Néhány nap múlva azonban kőbor kutya kikaparták a holttestét és így kiderült a borzalmas gyilkosság.

A vézna, alacsonytermetű asszony, aki mindössze huszonhárom éves, a megbánás minden jele nélkül tett vallomást az esküdtszék előtt. Nem tagadta, hogy régóta készült férje meggyilkolására s részletesen elmondta, hogyan és miért követte el véres tettét.

A vád- és védbeszédok elhangzása után az esküdtszék visszavonult, majd kihirdette a verdiktet. Az esküdtek az asszonyt bűnösnek találták férjgyilkosság büntetében s a bíróság Juhos Margitot tizenöt évi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Az asszony teljesen megtörve, magábaroskadva hallgatta végig a súlyos ítélet kihirdetését.

Gyomor és bélfelfúvódás

cseleiben, epe-, vese- és más zavarai, görcsös székreke-
vés, SAVTULENGÉS, gyomor-
égés, hányinger, ideges, ál-
potoknál az orvosok legmele-
gebben ajánlják a világhírű
amerikai

GASTRO D.

gyógyszert.

Gastro D. kapható gyógy-
szertárakban és drogériákban,
vagy postán, megrendelhető
135.- lei utánvét mellett Csá-
zár E. gyógyszerárában, Bu-
curești, Calea Victoriei 124.

BÜNTÉNYT GYANITANAK

egy aradi kovács-munkás
rejtélyes halála mögött

Arad, március 3. Rejtélyes ügyben folytatnak vizsgálatot az aradi bűnügyi hatóságok. A napokban egy reggel 7 óra tájban a Tribunal Dobra 9. szám alatti bognárműhelyben, amely Werlein József tulajdona, vértócsában, holtan találták Balta Gheorghe alkalmi kovácsmunkást, aki Werlein kovácsműhelyében dolgozott. Balta Gheorghe egyik társa fedezte fel, aki reggelként fel szokta költeni az idős em-

bert. Amikor ez belépett a bognárműhelybe, ahol Balta aludt, megdöbbenő látvány fogadta. A kovács munkás hatalmas vértócsában feküdt az ajtó mellett a földön. Nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan Cojocariu rendőrtiszt dr. Lust Ferenc hatósági főorvos társaságában jelent meg a helyszínen. Miután a hatósági főorvos véleménye szerint valószínűleg bűntény történt, — erre különben több gyanús körülmény

enged következtetni — jelentették az esetet az ügyészségnek. Innen az ügyet a II. számú vizsgálóbírói hivatalhoz tették át, amelynek vezetője, Alexandrescu Alexandru elrendelte, hogy dr. Lust Ferenc hatósági orvos boncolja fel a holttestet. Erre szerda délelőtt kerül sor az alsótemető halottasházában és ekkor valószínűleg tisztázódni fog, vajjon tény leg bűntény áldozata lett-e Balta Gheorghe.

Haragjában megfojtotta és öt hónapig a kukorica kóró közt rejtegette leányát a gyilkos apa

București, március 3. Constanzából jelentik: Negresti község csendőrsége borzalmas bűnténynek jött a nyomára. Ion Daneciu parasztember még a múlt év októberében jelentést tett a rendőrségen, hogy 18 éves leánya, Mária, eltűnt. A csendőrség akkor gyanúsította ugyan az apát, de nem

indította meg az eljárást. Négy nappal ezelőtt Ion Daneciu székereken bement a városba, hogy egy székér kukorica kórót adjon el. Visszajövet a csendőrség kérdőre vonta s a keresztkérdések sulya alatt bevallotta, hogy a kukoricakóróval telt székereken leánya oszlásnak indult hulláját vitte a tengerparthoz és a hullámok

közé dobta. Azt is beismerte, hogy öt hónappal ezelőtt egy összeszólalkozás következtében haragra lobbant, megfojtotta leányát s a hullát azóta a kukoricakórók között rejtegette, de miután nagyon megennyhült az idő, kénytelen volt eltávolítani házatájáról. A gyilkos apát letartóztatták.

EDEN a közepes tanuló

Most, hogy Anthony Eden végkép megvált a külügyi hivatal vezetésétől, a lapok különböző intimításokat közölnek magánéletéről. A Morning Post többek között a következőket említi fel:

„Anthony Eden édesapja tulajdonképpen festőművész volt. A külügyminiszter ugyáltszik, édesapjától örökölte fantáziabőségét. Ami Anthony Eden iskolaéveit illeti, a bizonyítványokból csupán az tűnik ki, hogy közepes tanuló volt. Apjától örökölte egyébként rendkívüli szeretetét és vonzalmát a művészetek iránt. Nemcsak a képzőművészetek érdekelték. Éppen ilyen érdeklődés vezette őt a zenei téren is és lelkes látogatója volt a koncerttermeknek.

Felesége a legbájosabb angol asszonyok egyike. Mig Mr. Eden a külügyi hivatal élén állott, azokban az időkben Mrs. Eden a „diplomáciai szalmaövegységet” volt kénytelen vállalni. Bizony ezekben a napokban Eden felesége alig látta a férjét. Most persze lényegesen változott a helyzet. Eden visszatért a legteljesebb magánéletbe s több időt tud szentelni az otthonának”.

Az igazságügyi palota folyosóján

Összeverekedtek egy letartóztatott álhírlapíró felesége és barátnője

București, március 3. Ma dél után négy órakor a fővárosi igazságügyi palotában az ügyészség folyosóján páratlan botrány játszódott le. Tegnap egy zsarolási ügyből kifolyólag letartóztatták Bucureștiben Vasile Marian alias Moldovanu álhírlapírót, az „Indrumare Națională” című jobboldali lap szerkesztőjét és ennek egy Nistor nevű munkatársát. Ma délután négy órakor megjelent az ügyészségen a letartóztatott

lapszerkesztő felesége, hogy a férje iránt érdeklődjék. Ugyanakkor megjelent az ügyészségen egy Teodora Lazăr nevű „régí generációbeli” diákleány, az „Indrumare Națională” állítólagos munkatársnője és Vasile Marin Moldovanu barátnője. Az asszony és Teodora Lazăr között utszéli hangnemben tartott éles szóváltás keletkezett, majd szabályszerű verekedés kezdődött, amelynek során egymás haját tépték és retiküljeiket, püderdobozait és végül esernyőiket vágták egymás fejéhez.

Az igazságügyi palota személynéinek és az ott tartózkodó ügyvédeknek nagy nehézségek árán sikerült a verekedő feleket elválasztani egymástól. Popeseu ügyeletes komiszár mindkét nőt letartóztatta és megkezdte kihallgatásukat.

Férfi és női

szövetmaradékok,

egész öltöny és kabát méretben is, szabékellékek, ingzefir, damaszt és vászon maradványok érkeztek

Steiner maradékoshoz

Calea Victoriei 3. az udvarban balra

Héthavi várfogságra ítélte a berlini bíróság Niemöller lelkész

Berlin, március 3. A berlini külön bíróság szerdán délután hozott ítéletet Niemöller német lelkész ismeretes bűnpörében. Niemöller ellen azért indítottak eljárást, mert egyházi beszédeiben élesen bírálta a nemzeti-szocialista intézkedéseket. A tárgyalás zárt volt, az ítélet kihirdetésére azonban beengedték az újságírókat és a közönséget. Niemöllert hét havi várfogságra, ötszáz márka és külön ezeröttszáz márka pénzbüntetésre ítélték. Az előzetes letartóztatás betudásával a héthavi várfogságot kitöltöttnek és az ötszáz márkát kiengedték. Az ezeröttszáz márka pénzbüntetés nem fizetés esetén háromhavi fogházra változik át.

Beismerő vallomásokat tettek a moszkvai hazaárulási pör vádlottjai

Egyedül Kresztinszki jelezte ki, hogy sem nem kém, sem nem trockijista. Kresztinszki a német, Rakovszky az angol titkos rendőrség ügynöke volt

Moszkva, márc. 3. Moszkvában szerdán délelőtt kezdtek meg a jobboldali és trockijista szervezkedéssel vádolt huszonegy volt kommunista vezető perének tárgyalását. A vádirat felolvasása után a bíróság Ulrich nevű elnöke megkérdezte huszonegy vádlottat, hogy beismerik-e bűnüket? Bucharin, Rikov és Jagoda egymásután igennel válaszolnak.

— Nem vagyok trockijista, nem vagyok kém, nem találkoztam Szedovval, Trockij fiával.

A törvényszék elnöke nem engedte, hogy folytassa a kiabálást megkérdezte.

— Mi van akkor a jegyzőkönyvekben aláírt vallomásokkal?

Kresztinszki tovább ismételte:

— Nem vagyok bűnös!

A többi vádlott beismerő vallomást tett.

A vádirat többek között azt állítja, hogy a vádlottak célja a szovjeturalom megbuktatása, a kapitalizmus helyreállítása és a szovjetunió szétdarabolása volt. Ukrajna, Fehéroroszország, Georgia, Armenia, Középázsia, Asszerbajdzsán és a tengerparti tartományokra. Államcsinyt terveztek, hogy Szovjetországon belül célként említi a külföldi államok hadseregének támogatásában reménykedtek. Kresztinszki 1921-től a német kémiszolgálat embere volt. Rakovszky az angol „Intelligence Service” embere volt 1924-től és a japánok kémje 1934-től, de az egész összekövés lelke Trockij volt. — Kresztinszki állítólag az előzetes kihallgatások alatt beis-

merete, hogy tárgyal von Seck és Hasse német főbornokokkal és segítséget ígért a német hadseregnek arra, hogy szovjet területen kémállomásokat állítsanak fel.

Brasovi repülőgép balesete Sf.-Gheorghe

Sf.-Gheorghe, március 3. Szerencsés kimenetelű repülőbaleset történt kedden délután 5 óra tájban a város közelében. A Kolcea kerítől mintegy háromszáz méterre egy brasovi kétfedelű katonai repülőgép, amit Matei Timotei vezetett kényszerleszállást végzett. A puha hóban a leszálló gép felfordult. A pilóták sértetlenül maradtak, de a gép megrongálódott, a propeller eltört. Brasovból bizottság szállt ki a vizsgálat megejtésére.

Feljegyzésre érdemes,

Sibiu derék polgármestere, aki felhívást intézett a város polgáraihoz: ha valaki tud olyan polgártársáról, akinek állampolgársága nincsen rendben, azonnal jelentse a hatóságoknak. Az állampolgárságok kérdésének rendezése lehet fontos államügy s jó hivatalnok kötelessége ebben a kérdésben mindent megtenni, hogy az állam érdekei képviselve legyenek. De a sibiui polgármester tulbuzgósága már túlmegegy a megengedett ponton. A napokban bejárta a sajtót Salajmegye prefektusának beszéde és az oradeaiak a salaji prefektus beszéde mellé mindig jóleső megnyugvással helyezik a bihari prefektus kijelentéseit is. Mind a két prefektus határozottan állást foglalt a „társadalmi béke” mellett. Olyan kiállítás volt ez a két beszéd, mely nemcsak megnyugtató, hanem történelmi jelentőségű is. Igenis, a társadalmi béke az amire kétségszerűen áhítozunk és amit Öfelsége meg akart teremteni, mikor a politikamentes közéletet enunціálta. A sibiui polgármester felhívása fakadhat korrekt indokokból, de semmi esetre sem szolgálja azt a célt, mely Öfelsége kívánságának teljesítését jelenti. Bizonyítja ez a felhívás, hogy a politikamentesség ellensége a tulbuzgóságnak és az indulattal teli gondolkodásnak. Az állampolgárok ne a szomszédjaik irataival, hanem a maguk munkájával törődjenek s ne régi ellenségeskedések kielégítése, hanem a kölcsönös megértés legyen céljuk.

MARCIUS 15
ÁLLAMI SORSJÁTÉK

MERCUR

Ezt a dátumot az Állami Sorsjáték minden játékosának meg kell jegyeznie.

Rövidesen új sorsjáték kezdődik, a szerencse új periódusa.

A március 15-iki húzásra vásároljon sorsjegyet az Állami Sorsjáték MERCUR sorsjegydíjútánál. Azután a MERCUR aradók sorsjegyeinek órándo vonójá lesz.

A XVI. sorsjáték húzások március 15-én, április 15-én, május 15-én, június 15-én.

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK
MERCUR SORSJEGYÁRUDÁI

Helyi c.m.:

Dacia Bank R. T. (Menetjegyiroda)
Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 9.

A kiválasztott

— Regény — 61

Anthony olvasni kezdett.
Richard Hale-Storford.
Rendelkezés értelmében huszadikán vonattal Edinburghba mentem. Az állomáson megtudtam, hogy Hale-Storford nevű hálófűlkét foglaltak le az éjjelkor Londonba induló vonatra. Az állomáson várakoztam. Illetőt megtaláltam a vonaton. Követtem. Huszonegyedikén reggel St. Pancrasban kiszállt.

A megfigyelt személy a Norfolk Streeten a Doulton Hotelba szállt. Egyágyas, fürdőszobás szobát bérelt, mondván, hogy két-három napig óhajtja igénybe venni. Valódi nevét diktálta be.

Huszonegyedikén délután négy órakor elhagyta szállót; taxiba ült. Követtem. Illető a Thameside-Carringspey háztársaság irodáját kereste fel. Kívül vártam, amíg elintézte ügyét, azután követtem a Doulton Hotelba. Fox felügyelőt értesítettem, a megfigyeltet Brycere biztam, magam a hájtársaság irodájába mentem. Megkaptam a felvilágosítást. Illető Carringspeybe vett jegyet, a huszonegyedikén este induló Sheile McNab nevű hajóra. Két szomszédos kabinba váltott John Garralt névre. Az iroda titkárnőjének azt mondta, hogy beteg nővérét viszi Skóciába. Egymás mellett levő kabinra van szüksége, mert nővére állandóan vigyázni kell. A jegyváltás megtörtént; illető egy fontos angol bankjegyekkel fizetett.

A Sheila McNab huszonegyedikén indul, este nyolc óráig bíkora a Grafton Docksra.

Visszatérve a hotelba, átvettem Brycetől a megfigyelési szobát béreltem a megfigyelt személyrel egy emeleten. A visszatérésétől kezdve a szobájában tartózkodott. Hal harminckor lement a halibács olvasott.

Sajnos, figyelmemet elkerülte, hogy a megfigyelt szobájában telefon volt. Később megtudtam, hogy telefonbeszélgetést folytatott Polferrel 40-zel. Hogy mit beszélt, nem sikerült kinyomoznom.

A megfigyelt nem hagyta el a hotelt. Tíz harminckor aludni tért. Az éjszaka folyamán szakadatlanul figyeltem a szobáját; nem hagyta el.

Ma reggel telefonáltam Fox felügyelőnek és kilenc harminckor átadtam a megfigyelést Brycenek, hogy elkészültem ezt a jelentést.

193— június 22.

P. Strangways.

D.—O. (C. I. D.) 342.

Anthony összehajította a lapokat. Először Lucasta, azután Pikere nézett.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jellegével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

PÓSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 db csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

Vendéglő, Nyugodt otthon, Március jelégére levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Megbízható, ügyes lapárusókat (nőket is) alkalmazunk jó keresettel. Jelentkezni a kiadó hivatalban. 657

Ügynökök (ügynökök) felvételnek, jó keresettel. Cim a kiadóban. 660

Szakácsnő felvétetik, Str. Grivitei 32. 798

Jóházból való fiatalember boltiszolgának felvétetik Muharynál, Bul. Reg. Ferdinand 9. 797

Perfekt főzni tudó jómodoru fiatal minden szakszaksnét állandó jó helyre kis családhoz felvétetik. Jó bizonyítvány szükséges. Cim a kiadóban. 784

SPORT

A Román Kupa elődöntőinek szövetségi kiküldöttjei

A Román Kupa bizottság a március 25., 26. és 27-én elődöntőre kerülő Román Kupa elődöntő mérkőzéseire a következő szövetségi megbízottakat küldte ki:

Unirea Tricolor—Victoria (Carei), Caius Vancea.
FC Rapid—Telefon Club, C. Topliceanu.

Venus—Juventus, N. Popa.
Studentesc—Victoria (Constanta), Al. Rosenberg.
CAO—Victoria (Cluj), G. Radovici.
Phoenix—CAMT, Turcu.
Chinezul—Franco Română.
I. Dragalina.
Jiul—Mica, Tiberiu Timoc.

32 tagú különítmény a párisi futball világotlimpiáson

Az idei, Franciaországban megrendezésre kerülő, futball világbajnokságokon részt vesz Románia is. A Szövetség már is széleskörű előkészületeket tett. A világbajnokságokon Romániát egy 32 tagú csoport fogja képviselni. Ebben a játékosok a szövetségi vezetők és néhány önköltséges kísérő vesz részt. A Szövetség most átira-

tot intézett a CFR vezérigazgatóságához és kérte, hogy bocsássonak a világbajnoki különítmény részére egy külön vontatást 32 ágyval és teljes felszereléssel.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA

MINDENKI

aki kertjét szereti,

MILL-nél
TOMNATIC

szerzi be gyümölcsfa, rózsá, szőlőtőlvány, díszcserje, díszfa és tülevelűfa szükségletét. A legnagyobb telep Romániában. — Arjegyzék kíváncsra ingyen. — Telepbirtokos Buding Károly

Ellopták a menyasszony ágyát

Satmare, március 3. Rejtélyes betörés ügyében nyomoz a batarci csendőrség. A nyomozás Enes Mihályné özvegyasszony feljelentésére indult meg, akinek a házat ismeretlen tettesek teljesen kifosztották. Enesné a leánya esküvőjére készült. Amíg Enesné nem tartózkodott otthon, a betörők az ajtó felfeszítése után a lakásba hatoltak, ahonnan minden elemelhető, köztük a menyasszony ágyát is, magukkal vitték. A csendőrség szerelmi bosszura következtet és a nyomozást ebben az irányban megindították.

A kankó kezelésében csodálatos eredményeket mutat fel a PAGEOL készítmény, amely megöli a gonococcusokat, megelőzve ezáltal a további fertőzési lehetőségeket. Ugyanígy hasonló eredményes gyógyító hatással ajánlható a PAGEOL mindennemű vizeleti zavarnál, prostata-duzzadásnál és nőknél fellépő hüvely- és méhgyulladásnál.

Rádió műsor

SZOMBAT

BUKAREST: 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás 17 Románia őrsege órája. 18 Katona zene. 19 Felolvasás. 19.15 Lemezek. Közben felolvasás. 21.15 Táncczene. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene. 24 Lemezek.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 „Homérosz” énekkar. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 17.15 Majthényi György meséi. 18 Előadás. 18.30 Operaház tagjaiból alakult zenekar 19.45 Elbeszélés. 20.10 Magyar nóták cigányzenével. 21.10 Hangjáték. 22.40 A rádió szalonzenekara. 24 Közvetítés a Metropól-szállóból.